

Мевали кўчатлар ва
пайвандтаглар каталоги

Бизнинг манзил

 [agro_in_vitro](#)

 +998 72 221 58 58

 oooagroinvitro@gmail.com

 www.agroinvitro.uz

 [agro.in.vitro](#)

Ин-витро лабораторияси шароитида кўчатларни етиштириш аҳамияти

Ин-витро (лотинча— “шишанинг ичида”) инновацион технологияси, бунда ишлаб чиқариш махсус жиҳозланган (изоляцияланган) шароитда вируслардан холи материалларни микроклонал кўпайтириш жараёнлари амалга оширилади. Ҳозирги кунда дунё андозаларига жавоб берадиган мева, узум ва унинг қайта ишланган маҳсулотларини ишлаб чиқаришга замин яратиш учун инновацион ин-витро лабораторияларида микроклонал усулда пайвандланган мевали дарахт, узум кўчатларини етиштиришни ташкил этиш жуда муҳим ҳисобланади.

Ин-витро лабораторияси шароитида етиштирилган кўчатларнинг афзалликлари:

- ҳосилдорлик 40 фоизгача юқори бўлади;
- вирус ва касалликлардан холи кўчатлар тайёрланади;
- кўчатлар ирсиятининг (генетик жиҳатдан) бир хиллигини таъминлаб беради;
- экологик тоза маҳсулотларни ишлаб чиқариш имконияти яратилади;
- кўчатлар қисқа вегетацион даврида ҳосилга кириш (репродуктив) даврга етишини тезлаштиради;
- ўсимликларнинг қисқа вақт ичида кўпайтириш имконини беради;
- кўчатларни етиштириш учун зарур бўлган қишлоқ хўжалиги ер майдонлари тежалади.

Лаборатория ҳақида

Ўзбекистон Республикаси “Агробанк” АТБ томонидан Ғаллаорол туманида Agro In vitro лабораторияси ташкил этилди. **Agro In vitro** лабораторияси халқаро кўчатчилик компаниялари селекция марказларида яратилган юқори сифатли, мевали, узум ва манзарали кўчат турларини кўпайтириш ва харидорларга етказиб бериш хизматини таклиф этади.

Agro In vitro лабораториясининг асосий мақсади, Марказий Осиёда мевачилик ва узумчилик соҳасини янада барқарор ривожлантириш, саноат йўналишида истиқболли, вируслардан холи, қурғоқчилик ва совуққа чидамли ҳамда серҳосил узум ва мева навларини коллекциясини ин витро шароитида кўпайтириб, синовдан ўтказиш ва Республика ҳудудларининг иқлим шароитларига мос пайвандланган навларни етказиб бериш ҳисобланади.

Мевачилик ва узумчилик, қишлоқ хўжалигининг экспортга йўналтирилган соҳаси ҳисобланади. Аҳолига боғ ва узумзорларни ташкил қилиш бўйича янги илғор технологиялар, лабораториялар — кластер, илмий-тадқиқот марказлари, селекция станцияларини жорий этиш орқали юқори ҳосилли, экспортбоп мева ва узум навларини ишлаб чиқариш, кўпайтириш, экспорт ҳажмини ошириш имконини беради. Бу эса юртимизда озиқ-овқат хавфсизлигини таъминлашга, янги иш ўринларини яратишга хизмат қилади. Шундай ёндашувлар асосида ташкил этилган **Agro In vitro** лабораторияси юқоридаги йўналишда фаолият юритмоқда.

Мавжуд кўчатлар базаси (149 хил)

Комплексада жами **149** хил ўсимлик турлари кўпайтирилмоқда, шундан, **60** хил мевали нав кўчатлари, **11** хил узум нав кўчатлари, **18** хил резавор мевалар, **30** хил мева пайвандтаглари, **30** хил манзарали дарахт ва гул кўчатлари (2026-йилдан) кўпайтирилиши йўлга қўйилди.

Мундарижа

I. Уруғ мевали кўчатлар

Нок	06
Abate Fetel	07
Carmen	07
William	08
Хурмо	09
Coccolatino	11
Giant Fuji	11
Jiro	12
O'Gosho	12
Rojo Brillante	13
Sharon	13
Tipo	14
Hachiya	14
Анжир	15
Dottato	17
Brogiotto Nero	17
Brown Turkey	18
Della Signore	18
Melanzana	19
Troiano	19
Carica	20
Анор	21
Wonderful	23
Acco	23
Киви	25
Green Light	27
Tuscia	27
Hayward	28
Tomuri	28

Issai	29
Aktinidia macrosperma	29
Олма	31
Golden Delicious	33
Red Chief	33
Star Crimson	34
Pink Lady	34

II. Данак мевалилар

Хандон писта	36
Larnaka	37
Kerman	37
Akbari	38
Ahmadi	38
Бодом	39
Vairo	41
Marinada	41
Ўрик	43
Lady Cot	45
Rauge Cot	45
Smart Cot	46
Holly Cot	46
Swired	47
Milord	47
Farbella	48
Prialina	48
Шафтоли ва Нектарин	49
Nectafine	51
Nektaronda	51
Snoppe	52

Babylone	52
Crispsol	53
Crispbella	53
Samantha	54
Nelson	54
Олхўри	55
Angeleno	57
Black Splendor	57
Гилос	59
Grece Star	61
Carmen	61
Royal Tiogo	62
Sweet Heart	62
Giant Red	63
Red Pacific	63
Royal Lafayette	64
Skeena	64
Frisco	65
Нордон гилос	67
Montmorency	69
Oblacinska	69
Saskia	70
Ujfehertoi Furtos	70
Фундук	71
Tonda Giffoni	73
Tonda Romana	73
III. Резавор мевалар	
Малина	76
Alpengold	77

Мундарижа

Himbo-Top	77
Glen Ample	78
Rossana	78
Tulamén	79
Голубика	81
Draper	83
Sweet Duchess	83
Gladiator	84
Maverick	84
Duke	85
Legacy	85
Ozark blue	86
Ертут	87
Mora lochness	89
Buckingham Tayberry	89
Cester	90
Қийоз	91
White smith	93
Rokula	93
Қорағат	95
Aronia Malanocarpa	97
Nero	97
Titania	98
Junifer	98
Viking	99
IV. Узум кўчатлари	
Хўраки ва кишмишбоп навлар	102
Red globe	103

Autumn Royal	103
Crimson Seedless	104
Helluin	104
Avatar	105
Italia	105
Sultanina White	106
Sultanina Pink	106
Mousscat D'alexandrie	107
Саноатбоп навлар	109
Cabernet Sauvignon	111
Grenache Noir	111
Airen	112
V. Мевали дарахт пайвандтаглари	
USB1	115
Mirablano 29	115
Mirared	116
Torinel	116
Wavit	117
Tetra	117
Marianna 2624	118
Ishtara	118
Penta	119
GF677	119
Ganem	120
Adesoto	120
Maxma 14	121
Maxma 60	121
Gisela 6	122

Colt	122
Krymsk 6 (LC 52)	123
Krymsk 5 (LC 52)	123
Fox 11	124
Farold 87	124
BA 29 (CYDONIYA OBLONGA) RN Cal 6-8	125
Lotus	125
Bounty	126
VI. Узум пайвандтаглари	
Paulsen	128
Ruggeri	128
Richter	129
SO4	129
Castel	130
Cober	130
VII. Манзарали дарахтлар	
Prunus cerasifera' Pissardii	133
Acer negundo	133
Fraxinus excelsior	134
Platanus orientalis	134
Picea pungens	135
QUERCUS	135
Liquidambar macrophylla	136
Acer platanoides	136
Robinia pseudoacacia umbraculifera	137
Catalpa bignonioides	137
Prunus lusitani	138
Magnolia grandiflora	138

І. Уруғ мевалар

Нок навлари

ABATE FETEL

Ўсувчанлиги: Ўртача кучли.

Ҳосилдорлиги: 30-50 тонна/га.

Меваси: Ўрта йирик (200 – 300 г), ширин, сувли, мускат таъмли, истеъмол учун жуда қулай.

Пишиш вақти: Сентябрь–октябрь.

Чангганиши: Kaiser, Willam, Conference, Passa Crassana навлари орқали.

Хусусиятлари: Куз ойларида ҳосил беради. Совуққа чидамлилиги ўртача – 18°C гача. Мевасининг ранги пишганлик ҳолатига қараб яшилдан сарғиш ранггача ўзгариб туради. Қуёшли жой талаб қилади.

Давлати: Франция.

Пайвандтаг: ВА 29.

CARMEN

Ўсувчанлиги: Ўртача.

Ҳосилдорлиги: 35-55 тонна/га.

Меваси: Йирик, ёрқин қизил ва яшил рангларда, 220–280 г (интенсив боғларда 300 г+). Мазаси ширин, қаттиқлик билан мувозанатли ва серсув.

Пишиш вақти: Июль–август.

Чангганиши: William, Conference, Tosca, Santa Maria навлари орқали.

Хусусиятлари: Carmen ёзги эртапишар, серҳосил ва экспортбоплик даражаси юқори бўлган нав, дарахт 2 йилда ҳосилга киради.

Давлати: Венгрия.

Пайвандтаг: ВА 29.

WILLIAM

Ўсувчанлиги: Ўртача кучли.

Ҳосилдорлиги: 35-50 тонна/га.

Меваси: 180–250 г, кўпинча ўртача катта. Сарик, пишганида ялтироқ ва баъзан қизғиш тус бериши мумкин.

Пишиш вақти: Август – сентябрь.

Чангланиши: Conference, Santa María, Carmen навлари орқали.

Хусусиятлари: Пишган мевалари оч сариқ, майда кулранг нуқталар билан қопланган, меванинг ҳиди ёқимли мускат ёнғоғининг ҳидини беради.

Давлати: Буюк Британия.

Пайвандтаг: FOX11 ёки FAROLD 87.

Хурмо

COCCOLATINO

Ўсувчанлиги: Ўртача кучли.

Ҳосилдорлиги: 30-40 тонна/га.

Меваси: Ўрта йирик (200 – 300 г), ширин, сувли ва истеъмол учун жуда қулай.

Пишиш вақти: Сентябрь–октябрь.

Чангганиши: Ўз-ўзидан
чангланади.

Хусусиятлари: Diospyros kaki турига мансуб хурмо навидир. Ушбу нав ўзининг юқори ҳосилдорлиги ва ширин таъми билан ажралиб туради. Иссиқ жойларда ва меъридаги кислотали тупроқларда яхши ўсади.

Давлати: Италия.

Пайвандтаг: Diospyros Lotus.

GIANT FUJU

Ўсувчанлиги: Ўртача кучли.

Ҳосилдорлиги: 25-45 тонна/га.

Гуллаши: Май-июнь.

Пишиш вақти: Сентябрь – октябрь.

Чангганиши: Ўз-ўзидан чангланади.

Хусусиятлари: Ушбу навнинг катта меваси ва уруғсиз ширин таъми уни экспорт ва ички бозор учун жуда бозорбоп қилади. Иқлимга ва барча турдаги тупроқ шароитига мослашувчан, қурғоқчиликка чидамли.

Давлати: Италия.

Пайвандтаг: Diospyros Lotus.

JIPO

Ўсувчанлиги: Ўртача ўсади, гултожи кенг ва барглари кўп.

Ҳосилдорлиги: 35-40 тонна/га.

Гуллаши: Май, оқсарғиш ёки оч писта рангда.

Пишиш вақти: Сентябрь – октябрь.

Мева вазни: 180–250 грамм, кизил-апельсин рангда, юпқа ва ялтироқ, одатда уруғсиз, баъзида 1-2 дона бўлиши мумкин.

Чангланиши: Ўз-ўзидан чангланади.

Хусусиятлари: *Diospyros kaki* турига мансуб машҳур хурмо навидир. У ўзининг ширин таъми, уруғсизлиги ва қаттиқ эканлиги билан ажралиб туради.

Давлати: Япония.

Пайвандтаг: *Diospyros Lotus*.

O'GOSHO

Ўсувчанлиги: Ўртача кучли.

Ҳосилдорлиги: 30-40 тонна/га.

Гуллаши: Май-июнь.

Пишиш вақти: Октябрь – ноябрь.

Мева вазни: Ўртача 150–200 грамм, баъзан 250 граммгача етади.

Чангланиши: Ўз-ўзидан чангланади.

Хусусиятлари: Қишнинг паст ҳароратига чидамли ва ҳар қандай шароитга мос. Яқин жойлашган гуллаш хусусияти туфайли дарахт юқори ҳосил беради, меваси жозибали кўриниш ва маззали таъмга эга бўлиб, ички ва ташқи бозорлар учун мос.

Давлати: Япония.

Пайвандтаг: *Diospyros Lotus*.

ROJO BRILLANTE

Ўсувчанлиги: Ўртача кучли.

Ҳосилдорлиги: 40-50 тонна/га.

Гуллаши: Май-июнь.

Пишиш вақти: Октябрь – ноябрь, совутгичда сақлашга жуда мос (0°C да 2 ойгача).

Мева вазни: 250–300 г, баъзи ҳолларда 350 г гача етади, меваси кўркам, ялтироқ, жозибали ва бозорбоп.

Чангганиши: Ўз-ўзидан чангланади.

Хусусиятлари: Узоқ транспортировкага чидамли. Пайванд қилинганидан кейин 2-3 йилда мева бера бошлайди.

Давлати: Испания. **Пайвандтаг:** Diospyros Lotus.

SHARON

Ўсувчанлиги: Ўртача кучли.

Ҳосилдорлиги: 35-45 тонна/га.

Гуллаши: Май – июнь.

Пишиш вақти: Ноябрь – декабрь.

Мева вазни: Ўртача 100-150 грамм, апельсин рангда, пўсти ялтироқ ва юпқа.

Чангганиши: Ўз-ўзидан чангланади.

Хусусиятлари: Қуёшли жойларда яхши ўсади. Совуққа чидамлилиқ даражаси -15°C гача. Бу навнинг юқори ҳосилдорлиги кўплаб мамлакатларда машҳур. Ширин меваси уни маҳаллий ва экспорт бозорлари учун жозибали қилади.

Давлати: Италия. **Пайвандтаг:** Diospyros Lotus.

ТИПО

Ўсувчанлиги: Ўртача кучли.

Ҳосилдорлиги: 30-40 тонна/га.

Гуллаши: Май-июнь.

Пишиш вақти: Октябрь –ноябрь.

Мева вазни: Ўртача 150–250 грамм, меваси ёрқин апельсин рангда ва пўсти юпқа.

Чангланиши: Ўз-ўзидан чангланади.

Хусусиятлари: Меваси яхши сақланади ва ташишга чидамли. Ўртача ўсувчанликка эга. Гуллари майда ва кўзга ташланмайди. Очиқ жойларда ўсишга мос ва пишиши учун иссиқлик талаб қилади.

Давлати: Италия.

Пайвандтаг: Diospyros Lotus.

Hachiya

Ўсувчанлиги: Юраксимон, учи ўткир, катта ҳажмли.

Ранг: Ёрқин қизғиш-апельсин.

Чангланиш: Ўз-ўзидан чангланади.

Мева етилиши: Октябрь-ноябрь.

Мева таъми: Юмшоқ ҳолатда ширин, нектарга ўхшаш, кондитер маҳсулотлари учун.

Ўстириш ҳудудлари: Ўзбекистондаги кўп ҳудудлар мос келади.

Мева етилиш вақти: Пишганидан кейин мевадаги тахирлик тўлиқ йўқолади.

Давлати: Туркия.

Пайвандтаг: Diospyros Lotus.

Анжир

DOTTATO

Ўсувчанлиги: Ўртача кучли.

Ҳосилдорлиги: 20-25 тонна/га.

Меваси: 60-65 г.

Пишиш вақти: Август – сентябрь.

Чангганиши: Ўз-ўзидан
чангланади.

Хусусиятлари: Шарсимон шаклда, юқори қисмига томон чўзилган, ўртача катта ва қора-бинафша рангдаги пўстлоққа эга. Ширин, сақланувчанлиги яхши ва ташишга чидамли.

Давлати: Италия.

BROGIOTTO NERO

Ўсувчанлиги: Ўртача.

Ҳосилдорлиги: 20-30 тонна/га.

Меваси: Шарсимон шаклда. Десерт ва янги истеъмол учун. Икки марта ҳосил беради. 50-70 г.

Пишиш вақти: Август – сентябрь.

Чангганиши: Ўз-ўзидан чангланади.

Хусусиятлари: Меваси ўртача катталиқда, пўстлоғи бинафша-қора рангда, сақланувчанлиги яхши ва ташишга чидамли. Совуққа чидамлилиги -12°C гача.

Давлати: Италия.

BROWN TURKE

Ўсувчанлиги: Ўртача.

Ҳосилдорлиги: 25-35 тонна/га.

Пишиш вақти: Июнь, август – сентябрь.

Чангланиши: Ўз-ўзидан чангланади.

Хусусиятлари: Қадимий анжир навларидан бири бўлиб, меваси ўртача катталиқда, пўстлоғи бинафша-қора рангда, пишганида ранги ўзгаради. Сувсизликка чидамсиз. Совуққа -5°C гача чидамли.

Давлати: Буюк Британия.

DELLO SIGNORE

Ўсувчанлиги: Ўртача, табиий равишда кенг шохланади.

Ҳосилдорлиги: 15-25 тонна/га.

Меваси: Бинафша-қизил, маъзаси ширин. Вазни 60–90 г.

Пишиш вақти: Август – сентябрь.

Чангланиши: Ўз-ўзидан чангланади.

Хусусиятлари: Жуда кучли дарахт бўлиб, юқори ва барқарор ҳосилдорликка эга. Касалликларга жуда чидамли. Совуққа чидамлилиги -10°C гача.

Давлати: Италия.

Melanzana

Ўсувчанлиги: Ўртача кучли.

Ҳосилдорлиги: 15-25 тонна/га.

Пишиш вақти: Август – сентябрь.

Чангланиши: Ўз-ўзидан
чангланади.

Хусусиятлари: Жуда кучли дарахт бўлиб, юқори ва барқарор ҳосилдорликка эга. Меваси чўзилган, катта ўлчамда, ранги бинафша-қизил, ичи оч пушти, ширин. Касалликларга жуда чидамли.

Давлати: Италия.

Troiano

Ўсувчанлиги: Кучли.

Ҳосилдорлиги: 15-25 тонна/га.

Пишиш вақти: Август - сентябрь.

Чангланиши: Ўз-ўзидан чангланади.

Хусусиятлари: Меваси чўзилган, катта ўлчамда, ранги бинафша-қизил, ичи оч пушти, ширин. Касалликларга жуда чидамли. Ёзги нав, янги истеъмол ва қуритиш учун мос. Ҳар хил хўл, қуритилган, ширинликлар ва мурабболар учун мос.

Давлати: Италия.

Carica

Ўсувчанлиги: Кучли, бўйи 4,5- 9 метргача.

Ҳосилдорлиги: 15-25 тонна/га.

Пишиш вақти: Июнь - сентябрь.

Чангланиши: Ўз-ўзидан чангланади.

Хусусиятлари: Меваси чўзилган, катта ўлчамда, ранги бинафша-қизил, ичи оч пушти, ширин. Касалликларга жуда чидамли. Ёзда пишадиган, истеъмол ва қуритиш учун мос.

Давлати: Яқин Шарқ ва Ғарбий Осиё.

Анор

WONDERFUL

Ўсувчанлиги: Кучли.

Ҳосилдорлиги: 30–40 т/га гача (интенсив боғларда)

Меваси: Ҳажми катта, шарсимон шаклда. 350–500 г, баъзан 700 г гача.

Гуллаши: Эрта баҳор.

Пишиш вақти: Октябрь – ноябрь.

Чангганиши: Ўз-ўзидан
чангланади.

Хусусиятлари: Катта қизил мевалари билан танилган анорнинг ушбу нави, асосан экспорт қилиш ва сотув учун етиштирилади. Совуққа чидамлилиги – 12 °С гача.

Давлати: АҚШ.

АССО

Ўсувчанлиги: Ўртача, тартибли шохланади.

Ҳосилдорлиги: 25–35 т/га гача.

Меваси: Юмалоқ, бироз ясси, ёрқин кўринишда. Вазни 350–450 г.

Гуллаши: Май.

Пишиш вақти: Сентябрь– октябрь.

Чангганиши: Ўз-ўзидан чангланади.

Хусусиятлари: Ялтироқ қизил кўриниши билан бозорбоп нав. Юмшоқ уруғи сабабли экспорт ва ички бозорда талаб юқори. Вегитация даври қисқа эрта пишади, қуруқ иқлимда ва касалликларга нисбатан чидамли.

Давлати: Исроил.

Киви

GREEN LIGHT

Ўсувчанлиги: Жуда кучли, токсимон ўсади. Қишда -10°C гача бардош беради.

Ҳосилдорлиги: 25–35 т/га.

Меваси: Данақлари майда, жуда кўп, лекин истеъмол қилинганда билинмайди. Вазни 90–120 г (ўртача–катта).

Пишиш вақти: Октябрь – ноябрь.

Чангланиши: Талаб қилинади. Чанглатувчи Tomuri ёки Matua (1:7 ёки 1:8 нисбатда экилса етарли).

Хусусиятлари: Серҳосил нав ҳисобланади. Сентябрьнинг охири октябрь ойиниг биринчи ўн кунлигида пишади, меваларини сақлаш мумкин.

Давлати: Франция.

TUSCIA

Ўсувчанлиги: Ўртача.

Ҳосилдорлиги: 1 тупдан 25–55 кг.

Меваси: Ўртача вазни 100–120 грамм, ташқи кўриниши кўнғир ва тукли, ичи эса ёрқин яшил рангда.

Гуллаши: Чанглатиш учун Tomuri нави экилади. Токсимон ўсимлик бўлиб, 3,5 метргача ўсиши мумкин. Май ойида қаймоқ рангли гуллар очади.

Пишиш вақти: Сентябрь–октябрь.

Хусусиятлари: Ўсувчанлиги ўртача ва юқори қувватга эга ўсимлик. Юқори ҳосилдорлиги ва катта мева ҳажми билан ажралиб туради.

Давлати: Италия.

HAYWARD

Ўсувчанлиги: Ўртача ва кучли.

Ҳосилдорлиги: 1 тупдан 30–60 кг.

Меваси: Катта, вазни 100 г.

Гуллаши: Кечки. Топиғи нави орқали чанглатиш муҳим.

Пишиш вақти: Октябрь–ноябрь.

Хусусиятлари: Кўлгина касаллик ва зараркунандаларга чидамли. Мўътадил иқлимда яхши ўсади ва қишки совуқларга нисбатан бардошли.

Давлати: Янги Зеландия.

TOMURI

Actinidia deliciosa турига мансуб чанглатувчи киви кўчати. Топиғи навини боғдорчиликда асосий чанглатувчи сифатида фойдаланилади.

Ўсувчанлиги: Кучли.

Гуллаши: Май-июнь.

Хусусиятлари: Ўзи мева бермайди, аммо 5–8 та чангланувчи киви ўсимлигини самарали чанглатиш сифатида хизмат қилади. Токсимон ўсимлик бўлиб, 8–12 метргача ўсиши мумкин.

Давлати: Италия.

ISSAI

Ўсувчанлиги: Кучли.

Гуллаши: Май.

Пишиш вақти: Сентябрь–октябрь.

Ҳосилдорлиги: 1 тупдан 10-15 кг.

Чангланиши: Ўз-ўзидан чангланади.

Хусусиятлари: Мустаҳкам таянч талаб қилади, қуёшли жойларда яхши ўсади, унумдор, яхши дренажланган ва яхши намланган, лекин сув турғун бўлмаган тупроқларни афзал кўради. Қишки бардошлилик -25°C гача чидамли.

Давлати: Япония.

AKTINIDIA MACROSPERMA

Ўсувчанлиги: Кучли.

Гуллаши: Май-июнь.

Пишиш вақти: Сентябрь–октябрь.

Ҳосилдорлиги: 1 тупдан 25-50 кг.

Хусусиятлари: Кивининг ушбу нави жуда тез ўсади, табиий шароитда йилига 2-3 метргача етиши мумкин. Мевалари тўлиқ пишганда юмшоқ ва хушбўй бўлади. Мева ҳажми нисбатан кичик бўлсада, ҳосилдорлиги юқори.

Давлати: Хитой.

Олма

Golden Delicious

Ўсувчанлиги: Ўртача кучли.

Ҳосилдорлиги: 45-50 тонна/га.

Меваси: Ўртачадан йириккача, вазни 180 г, ширин, ёқимли, мускат таъмли.

Пишиш вақти: Сентябрь–октябрь.

Чангланиши: Redgold, Melrose, Freiberg, Prima, Kuban spur навлари орқали.

Хусусиятлари: Мевасининг ранги оч яшилдан сариқ ранггача бўлади.

Давлати: АҚШ.

Red Chief

Ўсувчанлиги: Ўртача кучли.

Ҳосилдорлиги: 40-60 тонна/га.

Меваси: Юмалоқ, вазни 170-200 г. Қишки, экспортбоп десерт нав.

Пишиш вақти: Сентябрь– октябрь.

Чангланиши: Чангланувчи навлар керак. Эрта гуллайди.

Хусусиятлари: 3-4 йилда мева бера бошлайди. Совутгичда 5-6 ой, назоратли муҳитда 7 ойгача сақлаш мумкин. Қаттиқ совуқ -20°C гача бардош беради, ёш дарахтлар ҳимоя қилиниши лозим.

Давлати: АҚШ.

Star Crimson

Ўсувчанлиги: Ўртача кучли.

Ҳосилдорлиги: 25-35 т/га.

Меваси: Узунчоқ-конуссимон шаклда. Вазни 161 г.

Пишиш вақти: Октябрь.

Чангланиши: Ўз-ўзидан чангланади.

Хусусиятлари: Дарахтнинг баландлиги 4-7 м гача, шохлари сийрак. Мевасининг ички қисми оч сариқ, мазаси ширин ва ўзига хос ҳиди бор.

Давлати: АҚШ.

Pink Lady

Ўсувчанлиги: Ўртача кучли.

Ҳосилдорлиги: 35-55 тонна/га.

Гуллаши: 170–220 г (агротехникага қараб каттароқ).

Пишиш вақти: Октябрь охири – ноябрь боши.

Чангланиши: Golden Delicious, Gala, Professor Sprenger навлари орқали.

Хусусиятлари: Дарахт ўрта бўйли 2.5-3 м, 3 йилда ҳосилга киради, мевасининг ранги оч пуштидан кизил ранггача бўлади.

Давлати: Австралия.

II. Данак мевалилар

Хандон писта

LARNAKA

Ўсувчанлиги: Ўрта.

Ҳосилдорлиги: Серҳосил, 2-3,5т/га.

Гуллаши: Эрта.

Меваси: Пуч ва ёпиқ мевалар фоизи кам, пўсти юпка.

Пишиш вақти: Эрта ҳосилга киради.

Чангланиши: Чангланиш талаб этади.

Давлати: АҚШ (Калифорния).

Пайвандтаг: УСВ1.

KERMAN

Ўсувчанлиги: Кучли.

Ҳосилдорлиги: 1500-2200 кг / га.

Гуллаши: Март-апрель.

Меваси: Пуч ва ёпиқ мевалар фоизи кам, қобиғи оқ-сарик, ёпиқ қисми яшил, ядроси йирик ва мазали

Пишиш вақти: Сентябрь.

Чангланиши: Чанглатувчи "Peters" нави. Ҳар 8-10 та Керман учун 1 та Peters поллинери тавсия этилади.

Давлати: АҚШ.

Пайвандтаг: УСВ1.

АКВАРИ

Ўсувчанлиги: Шохлари кенг ўсади. Ривожланиши тез ва тўлиқ суғоришда фаол ўсади.

Ҳосилдорлиги: Серҳосил, 2-3 т/га.

Гуллаши: Эрта баҳорда (одатда апрель ойининг 2-ярмида) гуллайди.

Меваси: Катта ва узун, ядронинг узунлиги 2.5 – 3.2 см гача.

Пишиш вақти: Август - сентябрь.

Хусусиятлари: Акбари писта яхши очиладиган навлардан. Қобиғи табиий тарзда ёрилади, бу уни бозоргирлигини таъминлайди.

Давлати: Эрон.

Пайвандтаг: УСВ1.

АНМАДИ

Ўсувчанлиги: Ўртача ўсадиган, шохлари кўп, яссирак.

Ҳосилдорлиги: Серҳосил, 2-3 т/га.

Гуллаши: Апрель.

Меваси: Ўртача катта.

Пишиш вақти: Август - сентябрь.

Чангганиши: Тавсия этилган чанглатувчилари: "Larnaka", "Kerman", "Peters".

Хусусиятлари: Ўртача бўйли, кенг шохланган, яхши тармоқланадиган дарахт. У ўзининг чиройли кўринишли меваси билан машҳур. Қобиғи оч тусда, силлиқ ва ёрилиши енгил. Ишлов бериш осон, тозалаш ва қуритиш мумкин.

Давлати: Италия.

Пайвандтаг: УСВ1.

Бодом

VAIRO

Ўсувчанлиги: Жуда кучли.

Ҳосилдорлиги: Юқори, 2.5-4.5т/га.

Гуллаши: Кечки (12 йиллик кузатишларга кўра).

Меваси: Ўртача катта.

Пишиш вақти: Август-сентябрь.

Чангланиши: Ўзидан чангланади, шунингдек "Constanti", "Glorieta", "Francoli", "Guara" навларни қўшиб экиш тавсия этилади.

Хусусиятлари: Ҳосилни йиғишда қулайлик, яъни мевалар пишиб бўлгач, шохлар енгил силкитилганда мевалар осонгина тушади.

Давлати: Италия.

Пайвандтаг: GF677 CAC

MARINADA

Ўсувчанлиги: Ўрта.

Ҳосилдорлиги: Жуда юқори, 2-4т/га.

Гуллаши: Жуда кеч, гуллаш зичлиги жуда юқори, гуллаш даври ўртача.

Меваси: Йирик.

Пишиш вақти: Сентябрь.

Чангланиши: Ўзидан чангланади, шунингдек "Tarraco" нави қўшиб экиш тавсия этилади.

Давлати: Испания.

Пайвандтаг: GF677 CAC

Ўрик

LADY COT

Ўсувчанлиги: Жуда яхши, шохлари турли шаклларга мос тушади ва яхши ҳосил беради.

Ҳосилдорлиги: Жуда яхши, 30-45т/га.

Гуллаши: Ўрта-кечки.

Меваси: Катта (3А/4А), диаметри 50–55 мм, оч апельсин ранг ва тўқ қизил рангда.

Пишиш вақти: Июнь— июль.

Чангганиши: Ўзидан чангланади.

Хусусиятлари: Ажойиб таъмга эга хушбўй ўрик. У юқори ҳосилдорлиги, ажойиб таъми ва бозорбоп кўриниши билан ажралиб туради

Давлати: Франция. (COT International).

Пайвандтаг: MIR 29C.

ROUGE COT

Ўсувчанлиги: Яхши.

Ҳосилдорлиги: Жуда юқори, иккинчи йилдан бошлаб мева беради, 35-45т/га.

Гуллаши: Ўртача кеч, гуллар сони жуда кўп.

Меваси: Овал шаклда, 2А-3А-калибрли, тўқ қизил рангда. Узоқ муддат сақлашга мос.

Пишиш вақти: 15-25 июнь.

Чангганиши: Ўзидан чангланади.

Хусусиятлари: Яхши сифатли таъмга эга ва меваси ёрилиб кетишга яхши қаршилиги бор.

Давлати: Франция. (COT International).

Пайвандтаг: MIR.29C CAC

SMART COT

Ўсувчанлиги: Ўртача кучли ўсади, ярим тўғри шаклдаги дарахт, яхши шохланади.

Ҳосилдорлиги: 30-40 т/га.

Гуллаши: Март.

Меваси: 2А-3А-калибрли, ўртача катта, ярим айлана шаклда, ёрқин сариқ-қизил рангда, сувли ва ширин.

Пишиш вақти: 15-25 июнь.

Чангланиши: Ўзидан чангланади.

Хусусиятлари: Яхши сифатли таъмга эга ва меваси ёрилиб кетишга яхши қаршилиги бор.

Давлати: Франция. (COT International). **Пайвандтаг:** MIR.29C CAC.

HOLLY COT

Ўсувчанлиги: Жуда кучли.

Ҳосилдорлиги: 30-45 тонна/га

Гуллаши: Март– апрел.

Меваси: Ёирик, овал, 3А-4А, қанд миқдори 14%

Пишиш вақти: Июнь.

Чангланиши: Ўзидан чангланади.

Хусусиятлари: Экспорт учун яроқли, чунки мевалари мустаҳкам ва транспортга чидамли, шамол ва ёғингарчиликка чидамли, 1 ой совук музлаткичда сақлаш мумкин.

Давлати: Франция. (COT International). **Пайвандтаг:** MIRARED 1 CAC

SWIRED

Ўсувчанлиги: Жуда яхши, барча шаклда ҳосил беради.

Ҳосилдорлиги: Жуда яхши, 30-50т/га.

Гуллаши: Ўртача эрта гуллайди, март ойининг биринчи ўн кунлигида.

Меваси: Жуда йирик, 3А/2А овал шакл.

Пишиш вақти: 8-14 июль.

Чангланиши: Ўзидан чангланади.

Хусусиятлари: Ёрқин ранги ва яхши сақланиш қобилияти билан экспорт учун жуда мос, мазаси ширин ва сувли.

Давлати: Франция.

Пайвандтаг: MIRARED 1 САС

MILORD

Ўсувчанлиги: Кучли ўсади, ярим очиқ шохланишга эга.

Ҳосилдорлиги: Юқори ва мунтазам. 35-45т/га.

Меваси: 25-30 гр. Ёрқин қизил тусли, юқори даражада ширинлик.

Пишиш вақти: Июнь– июль.

Чангланиши: Ўзидан чангланади.

Хусусиятлари: Ўртача-кеч даврда етиладиган, юқори сифатли ва тижорат учун жуда мос ўрик навидир. Унинг ёрқин ранги, ширин таъми ва узок сақланиш қобилияти уни бозорда рақобатбардош қилади.

Давлати: Франция. (COT International).

Пайвандтаг: MIR, 29С САС

FARBELA

Ўсувчанлиги: Ўртача кучли.

Ҳосилдорлиги: Юқори ва мунтазам. 40-50т/га.

Гуллаши: Кучли, ўртача даврда гуллайди.

Меваси: Узун-овалсимон, 3А/2А калибрли, сариқ ва қизил тусда.

Пишиш вақти: Июль-Август.

Чангланиши: Ўзидан чангланади.

Хусусиятлари: Яхши таъм, мевалари катта ва кўриниши жозибали. Ёрқин ранги ва яхши сақланиш қобилияти билан экспорт учун жуда мос.

Давлати: Франция. (COT International). **Пайвандтаг:** MIRARED 1 CAC

PRIALINA

Ўсувчанлиги: Ўрта, ярим тик ўсади, шохлари яхши тармоқланган.

Ҳосилдорлиги: Юқори ва мунтазам, 35-45т/га.

Гуллаши: Эрта гуллайди.

Меваси: 2А, овал эллипссимон.

Чангланиши: Ўзини чанглатади.

Хусусиятлари: Бозорга бошқа навларга қараганда олдинроқ чиқиш имконияти, кучли хушбўй компонентлардан ташкил топган, ширинлиги ўрта.

Давлати: Италия.

Пайвандтаг: MIRARED 1 CAC

Шафтоли ва Нектарин

NECTAFINE

Ўсувчанлиги: Ярим тик ўсади, шохлари яхши тармоқланган.

Ҳосилдорлиги: Ҳар бир дарахтдан 35-50 кг

Меваси: А-АА ўлчамли, шакли: айланасимон, ранги: тўлиқ ёрқин қизил рангда, мевалари бир хил шаклда.

Пишиш вақти: 18-28 июнь.

Хусусиятлари: Силлиқ пўстли, ширин таъмга эга. Ўз-ўзини чанглантиради. Узоқ масофага ташишда шакли ва таъмини йўқотмайди.

Давлати: Франция.

Пайвандтаг: GF677 CAC

NECTARONDA

Ўсувчанлиги: Яхши.

Ҳосилдорлиги: Ҳар бир дарахтдан 35-50 кг.

Меваси: АА-ААА ўлчамли, шакли: айланасимон, ранги: тўқ қизил рангда, мевалари бир хил шаклда.

Пишиш вақти: Июль.

Хусусиятлари: Турли иқлимларга мос. Ним ширин мазали, хўшбўй ва мустаҳкам этли.

Давлати: Франция.

Пайвандтаг: GF677 CAC

CANOPPE

Ўсувчанлиги: Юқори.

Хосилдорлиги: Ҳар бир дарахтдан 30-50 кг.

Гуллаши: Март-апрель.

Меваси: Мевалар тўлиқ қизил рангга эга, жуда жозибали кўринишда.

Пишиш вақти: Июнь-июль.

Чангланиши: Ўзидан чангланади

Хусусиятлари: Юқори сифатли мевалари ва иқлимга мослашувчанлиги билан ажралиб туради.

Давлати: Испания.

Пайвандтаг: GF677 CAC

BABYLONE

Ўсувчанлиги: Юқори.

Хосилдорлиги: Ҳар бир дарахтдан 25-40 кг.

Гуллаши: Март-апрель.

Меваси: Тўқ қизил ёки бинафша рангда, силлиқ пўстли.

Пишиш вақти: Август-сентябрь.

Чангланиши: Ўзидан чангланади.

Хусусиятлари: Ушбу нав ўзининг юқори сифатли мевалари ва иқлимга мослашувчанлиги билан ажралиб туради.

Давлати: Франция.

Пайвандтаг: GF677 CAC

CRISPBELLA

Ўсувчанлиги: Яхши, ярим тўғри ўсадиган.

Ҳосилдорлиги: 25-35 тонна/га.

Гуллаши: Кеч, юқори даражада гуллайди ва мева беради.

Меваси: 2A-A+, шакли: айланасимон, ранги: тўлиқ қизил (+ 95%) ва оч апельсин рангли тусда.

Пишиш вақти: Июль.

Хусусиятлари: Маъзаси жуда ажойиб ним ширин, хушбўй, сувли.

Давлати: Франция.

Пайвандтаг: GF677 CAC

CRISPSOL

Ўсувчанлиги: Ярим тўғри ўсадиган, ўртача кучли дарахт.

Ҳосилдорлиги: 30-45 тонна/га.

Гуллаши: Кеч гуллайди.

Меваси: Катта (AA калибри), жуда қаттиқ.

Пишиш вақти: Июнь.

Чангланиши: Ўзидан чангланади.

Хусусиятлари: Юқори ҳосилдорлик, барвақт етилиш ва бозорбоп хусусиятлари билан ажралиб туради.

Давлати: Франция.

Пайвандтаг: GF677 CAC

SAMANTHA

Ўсувчанлиги: Кучли ўсадиган, ярим очик шох-шаббага эга дарахт.

Ҳосилдорлиги: 1 туп дарахтдан 40-60 кг.

Гуллаши: Март-апрель.

Пишиш вақти: Июль-август.

Чангганиши: Ўзидан чангланади.

Хусусиятлари: Эрта етиладиган, ясси шаклдаги нави ҳисобланади. Кучли хўшбўй таъмга эга, 3-4-йили ҳосилга киради, ҳар йили барқарор ҳосил беради. Мевалари йирик, А-АА калибри.

Давлати: Испания.

Пайвандтаг: GF677 CAC

NELSON

Ўсувчанлиги: Ярим тўғри ўсадиган, кучли дарахт.

Ҳосилдорлиги: 1 туп дарахтдан 40-60 кг, қисқа муддатда ҳосилга киради.

Гуллаши: Март-апрель.

Пишиш вақти: Июль.

Чангганиши: Ўзидан чангланади.

Хусусиятлари: Кучли хўшбўй таъмга эга, 2-3-йили ҳосилга киради, ҳар йили барқарор ҳосил беради.

Давлати: Италия.

Пайвандтаг: GF677 CAC

Олхўри

ANGELENO

Ўсувчанлиги: Ярим тўғри ўсадиган, ўртача кучли дарахт.

Ҳосилдорлиги: 25-35 тонна/га.

Гуллаши: Апрель.

Меваси: 55-66 мм, қанд миқдори 12-14%, қизил-бинафша.

Пишиш вақти: 75 кун.

Чангланиши: Ўзидан чангланади.

Хусусиятлари: Кеч етиладиган, юқори сифатли ва узоқ сақланадиган япон олхўри навидир. У ўзининг жозибали кўриниши, ширин таъми ва узоқ муддатли сақлаш қобилияти билан ажралиб туради.

Давлати: Япония.

Пайвандтаг: АУТ, САС

BLACK SPLENDOR

Ўсувчанлиги: Ўртача кучли, ёйилиб ўсадиган дарахт.

Ҳосилдорлиги: 20-25 тонна/га, 2-3 йилда ҳосилга киради.

Гуллаши: Март-апрель.

Меваси: Юмалоқ, ўртача катталиқда (40-45 мм), қора-бинафша, етилиш жараёнида тўқ кўк тусга киради.

Пишиш вақти: Июнь-июль.

Чангланиши: Ўзидан чангланади.

Хусусиятлари: Яхши дренажланган ва унумдор тупроқларда яхши ўсади.

Давлати: АҚШ.

Гилос

GRACE STAR

Ўсувчанлиги: Ўртача кучли ўсади.

Ҳосилдорлиги: 10-12 тонна/га.

Гуллаши: Ўртача кечки.

Меваси: Йирик 26–32 мм, бинафша-қизил рангда, меваси жозибали кўриниш ва таъмга эга.

Пишиш вақти: Май-июнь.

Чангланиши: Ўз-ўзидан чангланади.

Хусусиятлари: Эрта етиладиган гилос нави, яхши шохланиш қобилиятига эга. Юқори ҳосилдор.

Давлати: Италия.

Пайвандтаг: МАХМА14*

CARMEN

Ўсувчанлиги: Ўртача кучли, ёйилиб ўсадиган дарахт.

Ҳосилдорлиги: 10-12 тонна/га.

Гуллаши: Ўртача кечки.

Меваси: Жуда катта, диаметри 30–35 мм, вазни 13–18 грамм. Юмалоқ ёрқин қизил рангда.

Пишиш вақти: Май-июнь.

Чангланиши: Тавсия этилган чанглатувчи Germersdorfer.

Хусусиятлари: Жуда катта ҳажмли ва ширин таъмли гилос навидир. У ўзининг улкан меваси ва юқори бозорбоплиги билан ажралиб туради. Мевалари яхши таъмга эга.

Давлати: Венгрия.

Пайвандтаг: МАХМА14*

ROYAL TIOGA

Ўсувчанлиги: Ўртача кучли ўсадиган, тўғри ўсишга мойил дарахт.

Ҳосилдорлиги: 10-12 тонна/га.

Гуллаши: Жуда эрта.

Меваси: Йирик (28-30 мм), айланасимон, оч қизил рангли.

Пишиш вақти: Май.

Чангланиши: Ўзидан чангланади.

Хусусиятлари: Эрта пишар, ўзининг жозибали кўриниши, ширин таъми ва паст совуққа чидамлилиги билан ажралиб туради.

Давлати: АҚШ.

Пайвандтаг: МАХМА14*

SWEET HEART

Ўсувчанлиги: Ярим тўғри ўсадиган, ўртача кучли дарахт.

Ҳосилдорлиги: 10-12 тонна/га.

Гуллаши: Жуда эрта.

Меваси: Йирик (26-28 мм), айланасимон, оч қизил рангли.

Пишиш вақти: Май.

Чангланиши: Ўзидан чангланади.

Хусусиятлари: У ўзининг юқори ҳосилдорлиги, жозибали кўриниши ва ширин таъми билан ажралиб туради.

Давлати: Канада.

Пайвандтаг: МАХМА*14 САС

GIANT RED

Ўсувчанлиги: Ўртача кучли ва ёйилиб ўсадиган дарахт.

Ҳосилдорлиги: 10-12 тонна/га.

Гуллаши: Май.

Меваси: Йирик (32-34 мм), айланасимон, қорамтир қизил рангли.

Пишиш вақти: Май ойи боши.

Чангланиши: Bing, Stella, Van, Lapins ёки Early Burlat (гуллаш вақтлари мос бўлиши керак).

Хусусиятлари: Жуда катта ҳажмли ва ширин таъми гилос навидир. У ўзининг улкан меваси ва юқори бозорбоплиги билан ажралиб туради.

Давлати: АҚШ.

Пайвандтаг: МАХМА14* САС

RED PACIFIC

Ўсувчанлиги: Ўртача кучли ва ярим ёйилиб ўсадиган дарахт.

Ҳосилдорлиги: 10-12 тонна/га.

Гуллаши: Жуда эрта.

Меваси: Йирик (28-30 мм), айланасимон, қизил рангли.

Пишиш вақти: Июнь.

Чангланиши: Ўзидан чангланади.

Хусусиятлари: У ўзининг юқори ҳосилдорлиги, жозибали кўриниши ва ширин таъми билан ажралиб туради.

Давлати: АҚШ.

Пайвандтаг: МАХМА*60 САС

ROYAL LAFAYETTE

Ўсувчанлиги: Ўртача кучли ва ярим тўғри ўсишга мойил дарахт.

Ҳосилдорлиги: 10-12 тонна/га.

Гуллаши: Май.

Меваси: Йирик (30-32 мм), айланасимон, тўқ қизил рангли. Қанд миқдори 19%.

Пишиш вақти: Жуда эрта, июнь ойи боши билан.

Чангланиши: Ўзидан чангланади.

Хусусиятлари: У ўзининг кагта ҳажмли меваси, жозибали кўриниши ва ширин таъми билан ажралиб туради. Узоқ вақт сақланади.

Давлати: АҚШ.

Пайвандтаг: МАХМА*14 САС

SKEENA

Ўсувчанлиги: Яхши, ярим вертикал, шохлари очиқ.

Ҳосилдорлиги: 10-12 тонна/га.

Гуллаши: Кечки.

Меваси: Буйраксимон, банди ўрта, ҳажми йирик (28/30 мм), мазали таъм (қанд миқдори 16/17%).

Пишиш вақти: Май-июнь.

Чангланиши: Ўзидан чангланади.

Хусусиятлари: Меваси жозибали кўриниш ва ширин таъмга эга бўлиб, ички ва ташқи бозорлар учун мос.

Давлати: Канада.

Пайвандтаг: МАХМА*60 САС.

FRISCO

Ўсувчанлиги: Ўртача кучли.

Ҳосилдорлиги: 10-12 тонна/га.

Меваси: Йирик, буйраксимон, қирмизи қизил ранг.

Гуллаши: Апрель-май.

Пишиш вақти: Май-июнь.

Чангланиши: Қисман ўзини чанглатади.

Хусусиятлари: Юқори ҳосилдорликка эга гилос нави. Қанд миқдори 19 %, кўриниши чиройли ва бозорбоп.

Давлати: АҚШ.

Пайвандтаг: МАҲМА 14 САС.

Нордон гилос

MONTMORENCY

Ўсувчанлиги: Ўртача баландликдаги дарахт бўлиб, ярим ёйилиб ўсадиган шохларга эга.

Ҳосилдорлиги: 15-22 тонна/га.

Меваси: Ўртача катталиқда 17-20 мм.

Гуллаши: Апрель.

Пишиш вақти: Июнь-июль.

Чангганиши: Ўз-ўзидан чангланади.

Хусусиятлари: Ушбу нав нордон гилоснинг кечпишар нави ҳисобланади.

Давлати: Франция.

Пайвандтаг: Malebbo-RR.

OBLACINSKA

Ўсувчанлиги: Ўртача кучли ўсадиган, паст бўйли дарахт.

Ҳосилдорлиги: 15-25 тонна/га.

Меваси: Юмалоқ, тўқ қизил, вазни 3.5 г.

Пишиш вақти: Июнь-июль.

Чангганиши: Ўз-ўзидан чангланади.

Хусусиятлари: Фужгон гуллаш хусусияти туфайли дарахт юқори ҳосил беради. Ушбу нав совуққа ва қурғоқчиликка чидамли.

Давлати: Югославия.

Пайвандтаг: Malebbo-RR.

SASKIA

Ўсувчанлиги: Яхши.

Ҳосилдорлиги: Юқори ҳосилдорликка эга.

Меваси: Йирик.

Гуллаши: Барвақт гуллайди ва тез мева беради.

Пишиш вақти: Июнь.

Чангланиши: Ўзи-ўзидан чангланмайди.

Хусусиятлари: Намли ва кальцийга бой тупроқларда яхши ўсади, бактерияли касалликларга ва нематодаларга чидамли.

Давлати: Словакия.

Пайвандтаг: МахМа14.

UJFEHERTOI FURTOS

Ўсувчанлиги: Ўртача баландликдаги дарахт.

Ҳосилдорлиги: 20-25 тонна/га.

Меваси: Вертикал мева, вазни 6-7 г.

Гуллаши: Эрта.

Пишиш вақти: Июнь.

Чангланиши: Ўз-ўзидан чангланади.

Хусусиятлари: У ўзининг ғужғон гуллаш хусусияти, юқори ҳосили ва қайта ишлашдаги кенг қўлланилиши билан ажралиб туради. Бошқа нордон гилос навларига қараганда меваси қаттиқроқ ва жуда сувли..

Давлати: Венгрия.

Пайвандтаг: Malebbo-RR.

Фундук

TONDA GIFFONI

Ўсувчанлиги: Ўртача тез ўсади.

Ҳосилдорлиги: 1 тупдан 8-15 кг, 3-4 йили ҳосилга киради.

Меваси: Деярли тўғри доира (шарсимон) шаклда.

Пишиш вақти: Август- сентябрь.

Чангланиши: Tonda Romana навлари орқали.

Хусусиятлари: Қуруқ иқлимга чидамли, пўстлогининг юқалиги билан саноат учун қулай (тез очилади), мевалари сақлашга ва ташишга чидамли.

Давлати: Франция.

TONDA ROMANA

Ўсувчанлиги: Ўртача ўсиш суръатига эга.

Ҳосилдорлиги: 1 тупдан 6-10 кг, 3-4 йили ҳосилга киради.

Пишиш вақти: Август- сентябрь.

Чангланиши: Tonda Giffoni навлари орқали.

Хусусиятлари: Ўртача нам, мўтадил иқлимли ҳудудларни яхши кўради. Унумдор, яхши дренажланган тупроқларда яхши ўсади. Ўз-ўзини чанглай олмаслиги сабаб чанглатувчи нав талаб қилади (хар 4-5 тупга 1 та чанглатувчи).

Давлати: Италия.

III. Резавор мевалар

Малина

ALPENGOLD

Ўсувчанлиги: Ўртача кучли.

Ҳосилдорлиги: 1 тупдан 3-5 кг.

Меваси: Катта, бироз конуссимон.

Пишиш вақти: Август-сентябрь.

Хусусиятлари: Ушбу нав сариқ меваларга эга бўлган кечпишар, қайта гуллаш хусусиятига эга. Тиканлари йўқлиги билан ажралиб туради.

Давлати: Италия.

НІМВО-ТОР

Ўсувчанлиги: Ўртача кучли, баландлиги 1.8-2 м.

Ҳосилдорлиги: 1 тупдан 2.5-4 кг, интенсив етиштиришда 1 гектардан 15-20 тонна.

Меваси: Йирик (5-10 грамм), кониксимон шаклда.

Пишиш вақти: Июль-август.

Хусусиятлари: Ўрта мавсумда қайта гуллайдиган малина нави. Мевалари ёрқин қизил рангда ва ширин. Жуда бақувват ва самарали нав.

Давлати: Швейцария.

GLEN AMPLE

Ўсувчанлиги: Ўртача кучли. Ёзда ҳосил берадиган (ўтган йилги шохларда мева беради).

Ҳосилдорлиги: 1 тупдан 2,5-4,5 кг.

Меваси: Йирик (ўртача 4-6 г), конуссимон, ёрқин қизил рангда, ширин таъмга эга.

Пишиш вақти: Июнь-июль.

Хусусиятлари: Ёзда ҳосил берадиган (флорикан) малина навидир, ҳосилдорлиги, йирик мевалари ва тиконсиз шохлари билан боғбонлар орасида машҳур.

Давлати: Буюк Британия.

ROSSANA

Ўсувчанлиги: Кучли.

Ҳосилдорлиги: 1 тупдан 1,5-2,5 кг.

Гуллаши: Июнь-июль.

Пишиш вақти: Сентябрь.

Чанглиниши: Ўз-ўзидан чангланади.

Хусусиятлари: Юқори ҳосилдор нав, 1-йилнинг ўзида ҳосил бера бошлайди, ёз охири ва кузда ҳосил беради.

Давлати: Италия.

TULAMEN

Ўсувчанлиги: Кучли.

Ҳосилдорлиги: 1 тупдан 1.5-2.5 кг, 2-3 йилдан ҳосилга киради.

Меvasи: Йирик (5-8 г), конуссимон шаклда, ёрқин қизил рангдай.

Пишиш вақти: Июль ойининг иккинчи ярмида бошланиб, 50 кунгача давом этади.

Чангланиши: Ўз-ўзидан чангланади.

Хусусиятлари: Транспорт ва сақлашга чидамли, осон йиғилади, тикансиз ёки жуда кам тиканли.

Давлати: Канада.

Голубика

DRAPER

Ўсувчанлиги: Ўртача кучли.

Ҳосилдорлиги: 1 тупдан 3-7 кг. Ҳосил бир хилда етилади.

Меваси: Йирик, 1.8–2.2 грамм.

Пишиш вақти: Июль.

Чангганиши: Ўз-ўзидан чангланади.

Хусусиятлари: Тик бута, баландлиги 1.5 метр ва кенглиги 1 метрга етади, меваларининг ранги бинафша кўк.

Совуққа чидамли: -29°C гача.

Давлати: АҚШ.

SWEET DUCHESS

Ўсувчанлиги: Тик ўсадиган, яхши ўсувчанликка эга.

Ҳосилдорлиги: 1 тупдан 4-8 кг.

Меваси: Катта, 14–25 мм диаметрида, 1.7–2.8 грамм оғирликда.

Гуллаши: Май.

Пишиш вақти: Июнь- октябрь.

Чангганиши: Ўз-ўзидан чангланади.

Хусусиятлари: Мевалари нисбатан катта, ҳосилдорлиги юқори, совуққа чидамли нав. Иқлимга боғлиқ ҳолда июнь ойидан ҳосил беради, бу бозорда эрта чиқиш имконини беради.

Давлати: АҚШ.

GLADIATOR

Ўсувчанлиги: Ўртача кучли.

Ҳосилдорлиги: 1 тупдан 4-6 кг.

Меваси: Ўртача катталиқда, 14–22 мм диаметрида, 1.8–2.2 грамм оғирликда.

Гуллаши: Июнь.

Пишиш вақти: Август.

Чангланиши: Ўз-ўзидан чангланади.

Хусусиятлари: Ўртача катталиқдаги мевалар, юқори сифатли, узоқ муддат сақланади ва экспорт учун мос.

Давлати: Италия.

MAVERICK

Ўсувчанлиги: Тез, 2-3 йилда мева беради.

Ҳосилдорлиги: 6–8 кг.

Меваси: Йирик (17–22 мм атрофида).

Чангланиши: Легасй, Дуке, Блуэ Риббон, Вентура навлари билан чанглатилганда яхши ҳосил беради.

Хусусиятлари: Кучли илдиз тизими ва турли иқлимга мослаша олади, аммо яхши ҳосил бериш учун меъёрдаги кислоталикка эга торфли тупроқ талаб этилади.

Давлати: АҚШ.

DUKE

Ўсувчанлиги: Яхши, 1,2–1,8 метр.

Ҳосилдорлиги: 1 тупдан 3–6 кг, 3-йили ҳосилга киради.

Меваси: Катта, 17–22 мм.

Гуллаши: Май.

Пишиш вақти: Июль.

Чангланиши: Ўз-ўзидан чангланади. Лекин, бошқа навлар билан бирга экилса, ҳосилдорлик янада ошади.

Хусусиятлари: Кучли илдиз тизими ва турли иқлимга мослаша олади, аммо яхши ҳосил бериш учун меъёрдаги кислоталикка эга торфли тупроқ талаб этилади.

Давлати: АҚШ.

LEGACY

Ўсувчанлиги: Ўртача кучли. 1,2–2 метр.

Ҳосилдорлиги: 1 тупдан 4–6 кг, 3-йили ҳосилга киради.

Меваси: Ўртача катталиқда, ёруғ кўк рангда, мустақкам ва ширин таъмга эга.

Гуллаши: Апрель-май.

Пишиш вақти: Июль-август.

Чангланиши: Ўз-ўзидан чангланади.

Хусусиятлари: Мўътадил ва салқин иқлимлар учун яхши, аммо иссиқ жойларга ҳам мослаша олади. Кислотали (рН-4.5-5.5), дренажланган тупроқларда яхши ўсади.

Давлати: АҚШ.

OZARK BLUE

Ўсувчанлиги: Ўртача кучли. 1,5–2 метр.

Ҳосилдорлиги: 1 тупдан 4–6 кг, 3–4 йили ҳосилга киради.

Меваси: Ўртача катталиқда, ёрқин кўк рангда ва ширин таъмга эга.

Гуллаши: Апрель–май.

Пишиш вақти: Июль-август.

Чангланиши: Ўз-ўзидан чангланади.

Хусусиятлари: Иссиқ, нам ва мўтадил иқлимлар учун мос. –20°C гача бўлган совуқларга чидамли.

Давлати: АҚШ.

Ертут

MORA LOCHNESS

Ўсувчанлиги: Новдалари 4 метргача ўсади ва уларни симга боғлаш тавсия этилади.

Ҳосилдорлиги: 1 тупдан 4-7 кг.

Меваси: Йирик (5–8 г).

Пишиш вақти: Июль охиридан сентябрьгача.

Хусусиятлари: Ушбу нав жуда бақувват ва самарали ҳисобланади. У катта, мовий қора мевалар беради.

Экиш масофаси: Буталар орасида 1.5–2 м, қаторлар орасида 2–3 м масофа сақланади.

Давлати: Буюк Британия.

BUCKINGHAM TAYBERRY

Ўсувчанлиги: Новдалари кучли ўсади, баландлиги 1,5–2,5 метргача етади.

Ҳосилдорлиги: 1 тупдан 4-6 кг.

Меваси: Йирик, конуссимон шаклда, тўқ қизил-бинафша рангда.

Пишиш вақти: Июнь-июль.

Хусусиятлари: Ҳосилдорлиги вақт ўтиши билан ортиб боради. Катта ва узун бўйли тикансиз нав, тўлиқ қуёшли ёки ярим сояли жойларда яхши ўсади, нам, дренаж қилинган ва унумдор тупроқларда парвариш қилинади.

Давлати: Буюк Британия.

CESTER

Ўсувчанлиги: Ярим тўғри ўсадиган новдаларга эга, 3–4 метргача ўсади.

Ҳосилдорлиги: 1 тупдан 8–10 кг.

Меваси: Йирик (ўртача 5–8 г), сийрак уруғли, тўқ қора рангда, мустаҳкам ва ширин таъмга эга.

Гуллаши: Май– июнь.

Пишиш вақти: Июль–август.

Хусусиятлари: Тикансиз нав — йиғим ва парвариш осон.

Экиш масофаси: Қатор ораси - 2.5–3 м, туп оралиғи 1.5–2м. –18°С гача бўлган ҳароратга бардош беради, рН 6.0–6.8 оралиғида бўлиши лозим.

Давлати: АҚШ.

Қийоз

WHITE SMITH

Ўсувчанлиги: Бутаси ўрта бўйли, кенг ёйилувчан, қалин ва кучли ўсади.

Ҳосилдорлиги: Юқори, 4–6 кг гача мева олинади, 2-3 йили ҳосилга киради.

Меваси: Йирик (4–6 г). Юмалоқ ёки бироз узунчоқ.

Гуллаши: Апрель.

Пишиш вақти: Июль.

Чангланиши: Ўз-ўзидан чангланади.

Хусусиятлари: Намни яхши ушлаб турувчи, нейтралга яқин (рН 6.0-6.5) тупроқларда яхши ўсади.

Давлати: Буюк Британия.

ROKULA

Ўсувчанлиги: Ўртача кучли. Ўртача баландликда (1–1.5 м), бутаси зич, шохлари бироз эгилиб ўсади.

Ҳосилдорлиги: 1 тупдан 5-7 кг, 2 - йили ҳосилга киради.

Гуллаши: Апрель.

Пишиш вақти: Июнь.

Чангланиши: Ўз-ўзидан чангланади.

Хусусиятлари: Тиканлари камроқ. Қишда ҳимоясиз бўлса ҳам яшай олади (-28°C). Қумли ва эзилган тошли тупроқларда яхши ўсади.

Давлати: Германия.

Қорағат

ARONIA MELANOCARPA

Ўсувчанлиги: Ўртача кучли. Баландлиги 1,5–3 метрга етадиган бутасимон ўсимлик.

Ҳосилдорлиги: 1 тупдан 5–10 кг.

Меваси: Қора, 6–8мм.

Гуллаши: Май–июнь.

Пишиш вақти: Август– сентябрь.

Чангланиши: Kaiser, William, Conference, Passa Crassana навлари орқали.

Хусусиятлари: Совуққа, қурғоқчиликка, касаллик ва зараркунандаларга чидамли. Енгил, серунум тупроқларда яхши ўсади, лекин турли тупроқ турларига мослаша олади.

Давлати: АҚШ.

NERO

Ўсувчанлиги: Ўртача кучли. 1,5–2 метргача ўсади.

Ҳосилдорлиги: 1 тупдан 4–6 кг, 2–3 йили ҳосилга киради.

Меваси: Нисбатан йирик, диаметри 1–1,5 см атрофида.

Гуллаши: Май–июнь.

Пишиш вақти: Август –сентябрь.

Чангланиши: Kaiser, William, Conference, Passa Crassana навлари орқали.

Хусусиятлари: Намликни яхши сақловчи, унумдор, негралга яқин (рН 6,0–6,5) тупроқларда яхши ўсади. Совуққа чидамли –30°С гача.

Давлати: Германия.

TITANIA

Ўсувчанлиги: Ўртача кучли. 1,5 метр, тик ўсади.

Ҳосилдорлиги: 1 тупдан 3.5-5.5 кг, 2-3 йили ҳосилга киради.

Меваси: Йирик (1,5–2 г).

Гуллаши: Апрель–май.

Пишиш вақти: Июль ойининг бошидан ўрталаригача.

Хусусиятлари: Қора қорағатнинг (*Ribes nigrum*) Швецияда яратилган, дунёда ва Ўзбекистонда кенг тарқалган серҳосил навларидан бири ҳисобланади.

Давлати: Швеция.

JUNIFER

Ўсувчанлиги: Ўртача кучли.

Ҳосилдорлиги: 1 тупдан 4-6 кг, 2-3 йили ҳосилга киради.

Меваси: Тўқ қизил, ялтироқ, оғирлиги 1,5–1,9 г.

Гуллаши: Апрель.

Пишиш вақти: Июнь.

Хусусиятлари: Қизил смородинанинг машҳур навларидан бири бўлиб, унинг эрта пишиши, юқори ҳосилдорлиги ва ширин таъми билан ажралиб туради.

Давлати: Франция.

VIKING

Ўсувчанлиги: Ўртача ўсувчан, буталари тўғри ва юқори бўйлайди.

Ҳосилдорлиги: Юқори — бир бутадан 3,5–4,5 кг гача ҳосил беради.

Меваси: Йирик, ширин ва хушбўй.

Гуллаши: Май ойи охирлари — июнь бошларида гуллайди.

Пишиш вақти: Июль.

Хусусиятлари: Совуққа ва касалликларга чидамли, механик теришга мос.

Давлати: Норвегия.

IV. Узум кўчатлари

Хўраки ва кишмишбот навлар

RED GLOBE

Ўсувчанлиги: Кучли, касалликларга чидамли.

Ҳосилдорлиги: Юқори, 25-35т/га.

Гуллаши: Ўрта.

Меваси: Юмалоқ, қалин, қаттиқ пўстлоқли, йирик узум ва уруғи кам, Катта ўлчами ва ширинлиги туйайли бозорбоплиги жуда юқори.

Пишиш вақти: Июль-август.

Чангганиши: Ўзидан чангланади.

Хусусиятлари: Қанд миқдори худудга қараб ўзгарувчан, музлаткичда яхши сақланади, траснпортировкаси яхши.

Давлати: АҚШ.

AUTUMN ROYAL

Ўсувчанлиги: Кучли.

Ҳосилдорлиги: Юқори, 18-25т/га.

Гуллаши: Ўрта.

Меваси: Узум бошлари йирик, 800 г, йириклари 2 кг гача боради, уруғсиз, пўсти юпқа.

Пишиш вақти: 10-20 сентябрь.

Чангганиши: Ўзидан чангланади.

Хусусиятлари: Уруғсиз узум навлари ичида энг йириги ҳисобланади. Ширин ва мазали таъмга эга.

Давлати: АҚШ.

CRIMSON SEEDLESS

Ўсувчанлиги: Кучли.

Ҳосилдорлиги: 150-180 ц/га.

Гуллаши: Ўрта.

Меваси: Тўқ қизил рангда, уруғсиз нави. Узум боши овал цилиндрсимон.

Пишиш вақти: Сентябрь- октябрь.

Чангганиши: Ўзидан
чангланади.

Хусусиятлари: Пўсти мустаҳкам, яхши сақланади, траспортировкаси яхши.
Ўзининг нейтрал ароматига эга, юқори сифатли таъмига эга.

Давлати: АҚШ.

HELLOUIN

Ўсувчанлиги: Жуда кучли.

Ҳосилдорлиги: Симбағазда яхши ўсади, ҳосилдорлиги 100-150 ц/га.

Гуллаши: Эрта.

Меваси: Уруғсиз, хўраки ва кишмиш холда истеъмол қилинади, шакли
ноодатий, узум боши 400-500 гр.

Пишиш вақти: Август.

Чангганиши: Ўзидан чангланади, икки жинсли.

Хусусиятлари: Совуққа чидамлилиги ўрта -22 °С чидамли.

Давлати: АҚШ.

AVATAR

Ўсувчанлиги: Кучли.

Ҳосилдорлиги: Симбағазда яхши ўсади, ҳосилдорлиги 150-200 ц/га.

Гуллаши: Кечки.

Меваси: Уруғсиз, хўраки ва кишмиш ҳолда истеъмол қилинади, меваси узун қора рангда.

Пишиш вақти: Август.

Чангланиши: Ўзидан чангланади.

Хусусиятлари: Ширин таъмга эга.

Давлати: АҚШ.

ITALIA

Ўсувчанлиги: Кучли.

Ҳосилдорлиги: Симбағазда яхши ўсади, ҳосилдорлиги 200-300 ц/га.

Гуллаши: Ўрта.

Меваси: Узум боши йирик цилиндрсимон, жозибадор сариқ рангга эга.

Пишиш вақти: Август.

Чангланиши: Ўзидан чангланади.

Хусусиятлари: Италия ва Испаниянинг Леванте оролида кенг тарқалган узум нави. Кучли ва мазали, ширин таъми билан ажралиб туради, траснпортабеллиги жуда юқори.

Давлати: Италия.

SULTANINA WHITE

Ўсувчанлиги: Жуда кучли. Экиш схемаси 3 м – 2 м.

Ҳосилдорлиги: 25-35 тонна/га.

Меваси: Уруғсиз мева, янги истеъмол учун қулай, яшил, оч сариқ рангда, узум боши 400-600 гр, (данаксиз).

Пишиш вақти: Август-сентябрь.

Чангланиши: Ўзидан чангланади.

Хусусиятлари: Совуққа чидамлилиги -15°C гача. Тоғли ёки совуқ ҳудудларда қишда албатта химоя чоралари талаб этилади.

Давлати: Форс, Марказий Осиё; кейинчалик Туркия, АҚШ ва Европа орқали бутун дунёга тарқалган.

SULTANINA PINK

Ўсувчанлиги: Жуда кучли.

Ҳосилдорлиги: 25-30 тонна/га.

Меваси: Уруғсиз мева, оч пушти, баъзан қизғиш-қирмиз тус олади. Қуёш нурида ранги жуда жозибали бўлади, узум боши 500-700 гр.

Пишиш вақти: Август-сентябрь.

Чангланиши: Ўзидан чангланади, икки жинсли.

Хусусиятлари: Совуққа чидамлилиги -15°C гача, совуқ ҳудудларда химоя чоралари ёки иссиқхона усулида парвариш талаб этилади.

Давлати: Форс, Марказий Осиё; кейинчалик Туркия, АҚШ ва Европа орқали бутун дунёга тарқалган.

MOUSCAT D'ALEXANDRIE

Ўсувчанлиги: Кучли.

Ҳосилдорлиги: Юқори 20-23 тонна/га.

Гуллаши: Апрель.

Меваси: Йирик, қанд миқдори 18-22%, 28-32 калибр.

Пишиш вақти: Август.

Чангланиши: Ўзидан чангланади.

Хусусиятлари: Хўраки, кишмишбоп ва қайта ишлашда фойдаланиш мумкин.

Давлати: Миср.

Саноатбоп навлар

CABERNET SAUVIGNON

Ўсувчанлиги: Кучли.

Ҳосилдорлиги: 10-12 тонна/га.

Гуллаши: Ўрта.

Меваси: Мазкур навадан юқори сифатли қизил ва хушбўй винолар тайёрланади.

Пишиш вақти: Август-сентябрь.

Чангланиши: Ўзидан чангланади.

Хусусиятлари: Дунё бўйлаб мўтадил ва иссиқ иқлим ўлкаларда кенг тарқалган. 2020 йилда ушбу нав 200 минг гектар майдонда етиштирилган.

Давлати: Франция.

GRENACHE NOIR

Ўсувчанлиги: Қурғоқчилик ва иссиққа чидамли.

Ҳосилдорлиги: 10-15 тонна/га.

Гуллаши: Эрта.

Меваси: Ароматлиги юқори, ўзида шакар миқдорини яхши тўплайди.

Пишиш вақти: 145 кунда пишиб етилади.

Чангланиши: Ўзидан чангланади.

Хусусиятлари: Каберне Совиньон, Сира, Кариньян, Мурведр ва Темпранилло навлари билан тайёрланганда ажойиб чуқур таъмга эга хўраки қизил винолар тайёрланади.

Давлати: Испания.

AIREN

Ўсувчанлиги: Ўрта, қурғоқчиликка чидамли саноатбоп оқ узум нави.

Ҳосилдорлиги: 14-18 т/га.

Меваси: Ўртача йирик, доирасимон.

Хусусиятлари: Қуруқ иқлимда яхши ўсади, совуқ ва иссиққа чидамли. Асосан оқ шароб (white wine) ишлаб чиқарилади.

Давлати: Испания.

V. Мевали дарахт пайвандтаглари

USB1 — Хандон писта пайвандтаги

Асосий афзалликлари:

- Хандон писта дарахтларининг ўсиши ва мева беришини сезиларли оширади.
- Ер усти қисми яхши ривожланади, дарахтлар барвақт ва сифатли ҳосил беради.
- Саноат даражасидаги боғлар учун мос.
- Интенсив боғлар учун ва зич экишга, механизацияга мос илдишпоя.

Давлати: АҚШ (Калифорния).

MIRABOLANO 29C — Ўрик ва олхўри пайвандтаги

Асосий афзалликлари:

- Турли иқлим ва тупроқ шароитига мос келади.
- Пайванд навларининг вегетациясини тезлаштиради.
- Барвақт мева бериш: пайванд қилинган дарахтларда тезроқ ҳосил бера бошлайди.
- Сув танқислигига чидамли, қурғоқчилик бўлган ҳудудлар учун мақбул.

Давлати: Франция.

MIRARED — Ўрик, олхўри, олча, нектарин, баъзи шафтоли пайвандтаги

Асосий афзалликлари:

- Ўртача ўсиш кучи — дарахтлар қаттиқ ўсиб кетмайди, шу боисдан интенсив боғлар учун жуда мос.
- Барвақт ҳосил беришга ёрдам беради.
- Оғир тупроқларга мослашган, шўрлашган ва сув тутадиган ерларда ҳам ўсиши мумкин.
- Фитофтора ва илдиз чиришга чидамли.

Давлати: Франция.

TORINEL – Ўрик, олхўри, олча, нектарин, шафтоли пайвандтаги

Асосий афзалликлари:

- Ўртача ўсиш кучи — зич экиладиган интенсив боғлар учун мос.
- Физиологик жиҳатдан барқарор, кўпчилик олхўри ва олча навлари билан мос.
- Шўр ва нам тупроқларга чидамли.
- Фитофтора ва илдиз чириш каби замбуруғли касалликларга нисбатан юқори чидамли.
- Механик ишловларга бардошли — автоматлаштирилган боғлар учун мақбул.

Давлати: Франция.

WAVIT – ўрик, олхўри пайвандтаги

Асосий афзалликлари:

- Сусти ўсиш кучи 50–60% гача паст бўйли дарахтларни ҳосил қилади.
- Интенсив боғлар учун мос, механизация қилиш ва йиғим-теримни енгиллаштиради.
- Барвақт ва юқори сифатли ҳосил беришни таъминлайди.
- Ёмғир ва шамол таъсирида шохлари синмаслиги учун шохланиш тартиби қулай.

Давлати: Германия.

TETRA — Ўрик, олхўри, олча, нектарин, баъзи шафтоли навлари учун пайвандтаги

Асосий афзалликлари:

- Ўртача ўсиш кучи, TFA ва GF677 каби кучли илдизпояларга нисбатан пастроқ ўсади.
- Олхўри навлари билан физиологик мослиги юқори (хусусан Prunus domestica навлари).
- Қисқа муддатда ҳосилга кириши ва сифатли ҳосил бериши.
- Илдиз тизими яхши ривожланади, дарахтни яхшилаб мустаҳкамлаб туради.
- Фитофтора ва илдиз чиришга чидамли.

Давлати: Франция.

MARIANNA 2624 — Ўрик, олхўри, олча, нектарин, баъзи шафтоли навлари учун пайвандтаги

Асосий афзалликлари:

- Ўртача ўсиш кучи — дарахтлар юқори эмас, мевани йиғиш осон.
- Фитофтора ва сувга боғлиқ илдиз касалликларига жуда чидамли.
- Ёмғир кўп ёғадиган ва нам жойлар учун мос.
- Баъзи европача ва японча олхўри навлари билан мос.
- Қисман шўр тупроқларга бардошли.
- Олча ва гибрид олхўри навлари билан яхши мосликка эга.

Давлати: АҚШ.

ISHTARA — Ўрик, олхўри, олча, нектарин ва шафтоли пайвандтаги

Асосий афзалликлари:

- Суст ўсиш кучи 50–60% гача кичик бўйли дарахтлар ҳосил қилади.
- Барвақт ва узоқ муддатли ҳосил бериш хусусияти.
- Олхўрининг кўплаб тижорат навлари билан физиологик мос.
- Қуруқ иқлимга мос, сув танқислигига чидамли.
- Механик терим ва парвариш учун қулай, интенсив боғлар учун идеал танлов.
- Фитофтора ва илдиз чириш касалликларига чидамли.

Давлати: Франция.

PENTA — Ўрик, олхўри, олча, нектарин ва шафтоли пайвандтаги

Асосий афзалликлари:

- Ўртача ўсиш кучи, интенсив ва ярим-интенсив боғлар учун мос.
- Фитофтора, илдиэ чириш ва бошқа замбуруғли касалликларга чидамли.
- Турли тупроқларда яхши ўсади, шўр тупроққа бироз чидамли.
- Олхўрининг кўпчилик тижорат навлари билан яхши физиологик мосликка эга.
- Узоқ умрли, барвақт ва сифатли ҳосил беради.
- Ёмғирли ва нам жойларда ҳам парваришlash мумкин.

Давлати: Франция.

GF-677 — Шафтоли, нектарин, олхўри ва бодом пайвандтаги

Асосий афзалликлари:

- Кучли ўсиш кучи, йирик ва тез ўсувчи дарахтлар ҳосил қилади.
- Қурғоқчиликка жуда чидамли — сув тақчил бўлган ҳудудлар учун идеал.
- Фитофтора ва бошқа илдиэ касалликларига чидамли.
- Шафтоли ва нектарин навлари билан юқори физиологик мослик.

Давлати: Франция.

GARNEM — Интенсив шафтоли, нектарин ва баъзи бодом боғлари учун пайвандтаг

Асосий афзалликлари:

- Кучли ўсишга эга, яхши шохланган дарахтлар ҳосил қилади.
- Қурғоқчилик ва кам сувга жуда чидамли, чуқур илдиз тизимига эга.
- Фитофтора, илдиз чириш, сувга боғлиқ касалликларга чидамли.
- Шафтоли, нектарин ва айрим олхўри навлари билан мос келади.
- Қисман шўр тупроқларда ҳам ўсиши мумкин.

Давлати: Испания.

ADESOTO — Олхўри ва олча пайвандтаги

Асосий афзалликлари:

- Ўртача ўсиш — дарахтларнинг мувозанатли ўсишига ёрдам беради;
- Физиологик мослик жуда яхши. Европа ва япония олхўри навлари, олча ва гибридлар билан мос тушади.
- Фитофтора ва илдиз чиришга жуда чидамли.
- Ҳосилдорлик ва меванинг сифатини яхшилади.

Давлати: Франция.

МАХМА 14 — Гилос ва олча пайвандтаги

Асосий афзалликлари:

- Ўртача-кучли ўсиш кучи — гилос учун анъанавий усулда парвариш қилишга мос.
- Қуруқ иқлимга жуда мос, сув танқислигида ҳам яхши ўсади.
- Турли тупроқларда, хусусан, камқон ва шўр тупроқларда ҳам ўсиши мумкин.
- Фитофтора ва илдиз чириш касалликларига чидамли.

Давлати: Германия билан физиологик мослик юқори.

МАХМА 60 — Гилос ва олча пайвандтаги

Асосий афзалликлари:

- Ўртача ўсиш кучи — МАХМА 14 га нисбатан пастроқ ўсади (тартибли дарахт шохланиши учун қулай).
- Қуруқ иқлимда ҳам яхши ўсади, чуқур илдиз тизими туфайли.
- Физиологик мослиги юқори: Prunus avium гилос навлари билан.
- Барвақт ва сифатли ҳосил беришга ёрдам беради.
- Фитофтора ва сувли ерларда илдиз касалликларига чидамли.

Давлати: Германия.

GISELA 6 — Гилос ва олча пайвандтаги

Асосий афзалликлари:

- Суст ўсиш кучи, кўп ҳолларда гилос дарахтлари 60–70% гача паст бўлади;
- Интенсив ва супер-интенсив боғлар учун мос.
- Барвақт ва юқори сифатли ҳосил беради.
- Механик терим учун қулай дарахт тузилиши.
- Гилоснинг кўплаб тижорат навлари билан физиологик мослиги юқори.

Давлати: Германия.

COLT — Гилос ва олча пайвандтаги

Асосий афзалликлари:

- Ўртача ўсиш кучи, Gisela 6 га нисбатан кучлироқ, ammo MaxMa 14 дан паст.
- Гилос навлари билан яхши физиологик мосликка эга.
- Фитофтора, илдиз чириш ва ёмғир таъсиридаги касалликларга чидамли.
- Механизация учун мос.

Давлати: Буюк Британия.

KRYMSK 6 (LC-52) — Гилос ва олча пайвандтаги

Асосий афзалликлари:

- Ўртача ўсиш кучи, Colt ва Махма 14 билан солиштирганда анча паст, аммо Gisela 6 дан кучлироқ.
- Барвақт ва меванинг юқори сифатини таъминлайди.
- Фитофтора, илдиз чириш, Verticillium каби касалликларга чидамли.
- Нематодаларга ва шўр тупроққа нисбатан чидамли.
- Қаттиқ совуқларга бардош беради (-25°C гача).
- Гилос ва олча навлари билан юқори физиологик мос.

Давлати: Россия Федерацияси.

KRYMSK 5 (LC-52) — Гилос ва олча пайвандтаги

Асосий афзалликлари:

- Суст ўсиш кучи, дарахт ўсиши Gisela 6 га яқин, 50–60% паст бўлади.
- Эрта ҳосилга кириш ва сифатли мева.
- Фитофтора, илдиз чириш ва қатор замбуруғли касалликларга чидамли.
- Совуққа ва қисман шўр тупроққа чидамли.
- Гилос ва олча навлари билан физиологик мослиги юқори.

Давлати: Россия Федерацияси.

FOX 11 — Нок пайвандтаги

Асосий афзалликлари:

- Суст ўсиш кучи, дарахтларни паст ва бошқариладиган шаклда ушлаб туради.
- Интенсив боғлар учун мос, механизация учун қулай.
- Барвақт ва сифатли мевалар.
- Олхўрининг кўплаб европа ва япония навлари билан мос.
- Фитофтора ва Verticillium каби касалликларга чидамли.

Давлати: Франция.

Farold 87 — Нок пайвандтаги

Асосий афзалликлари:

- Суст — дарахт паст бўй бўлади, бошқариш ва йиғим осонлашади.
- Барвақт ҳосилга кириш: Нок пайванд қилинганидан сўнг 2–3 йилда ҳосилга киради.
- Ҳосилдорлик: Баланд ва барқарор — суст ўсиш ҳисобига энергия меваларга кетади.
- Меванинг сифати: Йирикрок, ширали ва ёрқин рангига эга бўлади.
- Механик йиғим жуда мос.
- Оғир тупроқларда ҳам ўсади, лекин яхши дренаж зарур.

Давлати: Франция.

BA 29 — Нок пайвандтаги

Асосий афзалликлари:

- Сусти ўсиш кучи, дарахтларни паст ва мувозанатли сақлайди.
- Нок дарахтларини барвақт ҳосилга олиб киради.
- Механик теримга мос шакл шакллантиради.
- Меванинг сифати — катталиги ва таъми яхшиланади.

Давлати: Франция.

LOTUS — Хурмо пайвандтаги

Асосий афзалликлари:

- Кучли ўсишга эга, яхши ривожланган хурмо дарахтларини ҳосил қилади;
- Совуққа жуда чидамли, -20°C гача бардош беради;
- Унумдорлиги паст тупроқларда ҳам яхши ўсади;
- Барча навлар билан физиологик мослиги яхши;
- Чуқур ва кучли илдиз тизимига эга — қурғоқчиликка бардошли.

Давлати: Озарбайжон.

BOUNTY — Киви пайвандтаги

Асосий афзалликлари:

- Суст ўсиш кучи, дарахтларни паст ва мувозанатли сақлайди.
- Киви дарахтларини барвақт ҳосилга олиб киради.
- Механик теримга мос шакл шакллантиради.
- Меванинг сифати — катталиги ва таъми яхшиланади.

Давлати: Италия.

VI. Узум пайвандтаглари

PAULSEN

- Сицилияда олинган дурагай;
- Richter 110 ва 99 га ўхшаб ишқорли тупроқларга чидамли, айниқса қурғоқчиликка ва шўрга чидамли. Бу иккала жиҳатдан ҳам энг чидамли пайвандтаг ҳисобланади;
- Кучли ўсувчан. Шунинг учун бу пайвандтаг олдин узум экилган узумзорларга мос келади.

RUGGERI

- Сувсизликка жуда чидамли кучли пайвандтаг;
- Сицилия, Тунис, Марокаш ва Жазоирнинг қурғоқ иқлимига, ишқорли тупроқларда яхши самара берган;
- Фаол оҳактош қаршилиги 20%;
- Юқори унумдор тупроқларга экилмаслиги керак, чунки унинг хаддан ташқари кучлилиги навларга таъсир кўрсатади.

RICHTER

- Испанияда энг кенг тарқалган пайвандтаг;
- Турли тупроқ шароитларига мослашувчан;
- Richter 99 га нисбатан қисқароқ илдиз тизимига эга. Шунинг учун у сайёз ва бўшашган тупроқларга яхши мослашади;
- Паст ёки ўрта унумдор тупроқларга мос. Унумдор тупроқли ерларда пайвандуст новдаларининг ўсувчанлиги ошиб кетади;
- Ишқорли тупроқларга чидамлилиги 17%.

SO4

- Франция ва Испаниянинг суғориладиган ерларида жуда яхши натижа кўрсатган;
- Филлоксерага чидамлилиги: Юқори;
- Нематодаларга чидамлилиги: Ўрта;
- Тупроқнинг юқори намлигига чидамлиги: Ўрта;
- Совуққа чидамлилиги: -32-34°C. Қишда кўмилмайди;
- Суғориладиган ва яхши тупроқларга мос.

CASTEL

- Кучли илдиз тизимига эга бўлган кучли ўсувчан пайвандтаг. Намлик юқори бўлган тупроқларда кулай пайвандтаг;
- Фаол оҳактош қаршилиги 14%;
- Шўрланган тупроқларга ўртача чидамли;
- Ҳар қандай нав билан пайвандланганда ҳосилдорлигини ошириб яхши натижалар беради.

COBER

- Сувсизликка чидамли;
- Нам тупроқларда яхши ўсади;
- Ўсувчанлиги кучли, шу сабабли тез ўсувчан навларга мос тушади;
- Навни пишиб-етилишини бир неча кунга кечиктириши мумкин;
- Нематодаларга ўрта чидамли;
- Куртаклар -30°C даражагача чидамли, илдизлари -9 даражагача чидамли.

VII. Манзарали дарахтлар

PRUNUS CERASIFERA' PISSARDII

Ўсувчанлиги: Тез ўсувчан, шахар шароитига ва қурғоқчиликка чидамли.

Бўйи: 4–6 метргача ўсади, баъзан 8 метргача етади.

Хусусиятлари: Япроқлари қизғиш (қора-ёқут) рангда. Баҳорда майда, оқ ёки оч пушти гуллар очади. Манзара учун жуда яхши, хусусан.

Давлати: Франция.

ACER NEGUNDO

Ўсувчанлиги: Жуда тез ўсади, паст парвариш талаб қилади.

Бўйи: 12–15 метргача, баъзан 20 метргача ўсади.

Хусусиятлари: Япроқлари 3–7 бўлакли, терак дарахтига ўхшаш. Жуда совуққа ва қуруқчиликка чидамли.

Давлати: Шимолий Америка — АҚШ ва Канаданинг шарқий ва марказий ҳудудлари.

FRAXINUS EXCELSIOR

Ўсувчанлиги: Ўртача тезликда ўсади, ёруғлик ва намликни яхши кўради.

Бўйи: 20–30 метргача, баъзан 40 метргача етади.

Хусусиятлари: Узун парракли япроқлари (одатда 9–13 та майда баргчадан иборат). Барглари кузда сариқ рангга киради. Танаси тўғри, пўстлоғи қора тусли, ёғочи мустаҳкам ва энгил ишланадиган.

Давлати: Европа (асосан Марказий ва Ғарбий Европа), Кавказ ва Туркия.

PLATANUS ORIENTALIS

Ўсувчанлиги: Тез ўсувчи, узоқ умр кўради (500–1000 йилгача).

Бўйи: 20–30 метргача, баъзан 40 метргача етади.

Хусусиятлари: Катта ва чуқур парракли 5–7 бўлакли япроқлар. Тана пўстлоғи парча-парча тўкиладиган оқимтир-кўк рангда. Гуллари майда, кўзга ташланмайди, апрель–майда гуллайди.

Давлати: Кичик Осиё, Эрон, Кавказ, Марказий Осиё (шу жумладан Ўзбекистон).

PICEA PUNGENS

Ўсувчанлиги: Ўртача тезликда ўсади; йиллик ўсиш 20–30 см.

Бўйи: 15–25 метргача, баъзан 30 метргача етади.

Хусусиятлари: Игнабарглари қаттиқ, кўк-кўмуш ёки яшил рангда (турига қараб). Танаси тўғри, пўстлоғи қора-қизғиш тусда. Соя беради, манзаравий жиҳатдан жуда чиройли.

Давлати: Шимолий Америка – асосан Колорадо, Юта, Вайоминг штатлари (АҚШ).

QUERCUS

Ўсувчанлиги: Ўртача тезликда ўсади, парвариш талаб қилади.

Бўйи: 20–30 метргача, баъзан 40 метргача етади.

Хусусиятлари: Япроқлари 5–7 бўлакли, жуда катта ва жозибали. Қузда барглари қизил, сариқ, зумрад рангларга киради. Танаси тўғри, пўстлоғи сийрак.

Давлати: Шимолий Америка (асосан АҚШнинг жанубий-шарқий ҳудудлари – Техас, Флорида, Вирджиния ва бошқалар).

LIQUIDAMBAR MACROPHYLLA

Ўсувчанлиги: Ўртача тезликда ўсади, парвариш талаб қилади.

Бўйи: 20–30 метргача, баъзан 40 метргача етади.

Хусусиятлари: Япроқлари 5–7 бўлаккли, жуда катта ва жозибали. Кузда барглари қизил ва зумрад рангларга киради. Танаси тўғри, пўстлоғи сийрак ёриқли.

Давлати: Шимолий Америка (асосан АҚШнинг жанубий-шарқий) ҳудудлари.

ACER PLATANOIDES

Ўсувчанлиги: Ўртача тезликда ўсади. Яхши шароитда 30–40 йил ичида тўлиқ шаклланади.

Бўйи: 20–30 метргача ўсади, шох-шаббалари кенг ёйилувчан.

Хусусиятлари: Манзаравий жиҳатдан жуда чиройли. Соя беради, гўзал кузги барглари бор. Ҳавони тозалайди, шаҳар муҳитида кенг қўлланилади.

Давлати: Марказий ва Шимолий Европа (Норвегия, Польша, Германия ва Балтика ҳудудлари).

ROBINIA PSEUDOACACIA UMBRACULIFERA

Ўсувчанлиги: Ўртача ўсувчан — йиллик ўсиши 20–40 см. Шарсимон шаклини узоқ сақлайди.

Бўйи: 3–5 м, баъзи ҳолларда 6 м гача етади. Енгил кесиш билан баландлиги назорат қилинади.

Хусусиятлари: Гулламайди. Компакт ва тузилган шакли сабаб боғ дизайнларида жуда оммабоп. Соя беради, ҳашаротларни кам жалб қилади.

Давлати: Шимолий Америка (АҚШ).

CATALPA BIGNONIOIDES

Ўсувчанлиги: Ўртача тезликда ўсади. Йиллик ўсиши 30–50 см. Парваришга унчалик талабчан эмас.

Бўйи: 10–15 метргача, баъзан 18 м гача ўсади. Шох-шаббалари кенг ва сояли.

Хусусиятлари: Япроқлари йирик, юраксимон, 20–30 см гача, япалоқ ва сийрак тукли. Гуллари катта, оқ рангли, ичкари қисми нуқтали, хушбўй, июнь-июль ойларида гуллайди. Гуллари калта тўпларда жойлашган.

Давлати: Жанубий Америка Қўшма Штатлари (АҚШ)

PRUNUS LUSITANI

Ўсувчанлиги: Ўртача ўсувчан, йиллик ўсиши 30–50 см. Қирқишга енгил бўйсунди.

Бўйи: 3–6 м гача ўсиши мумкин.

Хусусиятлари: Япроқлари: Қора яшил, ялтироқ, зич ва эллипссимон (лавр баргига ўхшайди). Гуллари: Маҳобатли оқ гуллар май ойида тошсимон шаклда тўп бўлиб очилади. Хидли.

Давлати: Пиреней яримороти (Португалия ва Испания) ҳамда Шимолий Африка.

MAGNOLIA GRANDIFLORA

Ўсувчанлиги: Секин ва барқарор ўсувчи; йиллик ўсиши 20–40 см.

Бўйи: 15–25 метргача ўсади, баъзи ҳолларда 30 м гача етади.

Хусусиятлари: Япроқлари қалин, ялтироқ, қора-яшил, 15–25 см гача, ёстиксимон тузилмага эга. Гуллари жуда катта (20–30 см), оқ ва ҳушбўй, май-июль ойларида гуллайди. Гуллари тунги пайтда ҳам ёпилмайди.

Давлати: АҚШ.

